

ODAM KASALLIKLARIGA QARSHI ZARDOB ISHLAB CHIQRISHNING IMMUNOLOGIK KO'RSATKICHLARI

¹Nurova Zamira Annakulovna

TTA Termiz filiali Tibbiy biologiya va gistologiya
kafedrasini mudiri dotsent,

²Musurmonova Asal Isroilovna

³Noxidirova Zilola Baxtiyorovna

⁴Xo'janazarova Shaxlo Xo'janazarovna

Toshkent tibbiyot akademiyasi Termiz filiali davolash fakulteti talabasi,

⁵Normatova Shoxsanam Zoxidjon qizi

Toshkent tibbiyot akademiyasi Termiz filiali pediatriya fakulteti
talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7546183>

ARTICLE INFO

Received: 06th January 2023

Accepted: 15th January 2023

Online: 17th January 2023

KEY WORDS

Immunitet, Limfa suyuqligi,
Zardob, NurZam, Laboratorik
tayyorlanishi, Taloq, Odam
kasalliklari, Kaliforniya qizil
chuvalchangi.

ABSTRACT

Olib borilayotgan ilmiy tadqiqot ishimizda kaliforniya qizil chuvalchangidan olingan zardobning laboratoriya tekshiruv usullari tahlili immunologik ko'rsatkichlarini reaktivlari, reagentlar yordamida tekshirildi va izlandi. Bu izlanishning asosiy obekti kaliforniya qizil chuvalchangi va uni yetishtirish texnologiyasi, geologiyasi bo'lib maxsus analizator, distiliatorlarda, gemotologik ko'rsatkichlar asosida tekshiruvlar o'tkazildi. Bu tekshiruv tadqiqotidan maqsad limfa tuguni joylashgan barcha azolarda limfa suyuqligi ishlab chiqilishi va uning tasirida qon suyuqligiga xos bo'lgan qonning o'rnini bosuvchi a'zo bo'lib bu a'zo immun tizimni rag'batlantiradi. Tashqaridan kirayotgan teloga qarshi antitelo ishlab chiqiladi. Bu esa bevosita ximoya, regulator, operator gen bilan hamkorlikda ish olib boriladi. Buning natijasida insonning immun tizim oshadi immunitet rag'balantiriladi, odamning faolligi oshadi, ATF sinteza vujudga keladi, energiya shakllanadi, mudroq bo'lmaydi va odamning gemopoez xususiyati oshadi.

Asosiy qism: Immun sistemasi organizmni kasalliklardan himoya qiluvchi biologik jarayonlar tarmog'idir. U viruslardan tortib parazit chuvalchanglarga qadar turli xil patogenlar, shuningdek, saraton hujayralari, hatto yog'och qirindilarigacha taniydi, ularga immunologik javob qaytaradi va ularni organizm sog'lom to'qimalaridan ajratib turadi. Ko'pgina biologik turlarda immun sistemasi ikkita asosiy kichik guruhdan iborat. Tug'ma immun sistemasi xilma-xil holatlar va ta'sirlarga oldindan shakllantirib qo'yilgan immun javoblar orqali himoyani ta'minlaydi. Adaptiv immun sistemasi oldin o'zi duch kelgan molekulalarni osonlik bilan tanib olish orqali keyingi har bir stimulgacha moslashtirilgan javob qaytaradi. Ikka sistemalar ham o'z funksiyalarini bajarish uchun molekulalar va hujayralardan foydalanadilar.

Deyarli barcha organizmlar qaysidir bir turdagi immunitetga ega. Bakteriyalar virusli infeksiyalardan himoya qiluvchi fermentlar ko'rinishidagi rudimentar immunitetga ega. Boshqa sodda immun mexanizmlari qadimgi o'simliklar va hayvonlarda rivojlangan va ularning zamonaviy avlodlarigacha saqlanib kelmoqda. Ushbu mexanizmlar fagotsitoz, defensin deb ataladigan antimikrob peptidlar va komplement tizimini o'z ichiga oladi. Jag'li umurtqalilar, shu jumladan odamlar, yanada murakkab mudofaa mexanizmlariga, patogenlarni yanada samaraliroq aniqlashga adaptatsiya qilish qobiliyatiga ega. Adaptiv (yoki orttirilgan) immunitet immunologik xotirani hosil qiladi, bu esa xuddi shu patogen bilan keyingi to'qnashuvlarga kuchliroq javob berish imkonini beradi. Shu kabi orttirilgan immunitet jarayoni emlashning asosini tashkil etadi.

Immun sistemasining disfunktsiyasi autoimmun kasalliklar, yallig'lanish kasalliklari va saratonga olib kelishi mumkin. Immunitet tanqisligi immun sistemasi odatdagidan kuchsiz bo'lganida yuzaga keladi, natijada takroriy va hayot uchun xavfli infeksiyalar yuqishi mumkin. Odamlarda immunitet tanqisligi og'ir kombinatsiyalangan immunitet tanqisligi kabi irsiy kasallik, OIV / OITS kabi orttirilgan kasalliklar yoki immunosupressiv dorilarni qo'llash natijasida kuzatilishi mumkin. Autoimmunitet giperaktiv immunitet tizimining normal to'qimalarga xuddi begona organizmlarga hujum qilishi kabi javobi natijasida yuzaga keladi. Keng tarqalgan autoimmun kasalliklarga Hashimoto tiroiditi, revmatoid artrit, 1-tur qandli diabet va tizimli qizil yuguruk kiradi. Immunologiya immun sistemasining barcha jihatlarini o'rganadi.

Immunitet tanqisligi immun sistemasining bir yoki bir nechta tarkibiy qismlari nafaol bo'lganda yuzaga keladi. Immun tizimining patogen mikroorganizmlarga javob qaytarish qobiliyati yoshlarda va qariyalarda kuchsiz bo'ladi, immun qarish tufayli immun reaksiyalari taxminan 50 yoshdan keyin pasaya boshlaydi. Rivojlangan mamlakatlarda semirish, alkogolizm va giyohvand moddalarni iste'mol qilish immunitetning zaiflashishiga sabab bo'lsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda to'yib ovqatlanmaslik immunitet tanqisligining eng keng tarqalgan sababidir. Yetarli oqsilga ega bo'lmagan ovqatlar hujayraviy immunitet, komplement faolligi, fagotsitlar funksiyasi, IgA antitanalari konsentratsiyasi va sitokin ishlab chiqarishning buzilishiga sabab bo'ladi. Bundan tashqari, erta yoshda ayrisimon bezning genetik mutatsiyasi yoki jarrohlik yo'li bilan olib tashlanishi og'ir immun tanqisligi va infeksiyaga yuqori moyillikka olib keladi. Immun tanqisligi irsiy yoki "orttirilgan" bo'lishi mumkin. Og'ir kombinatsiyalangan immunitet tanqisligi kam uchraydigan irsiy kasallik bo'lib, ko'p sonli genetik mutatsiyalar natijasida funksional T va B limfotsitlari rivojlanishining buzilishi bilan tavsiflanadi. Fagotsitlarning patogenlarni yo'q qilish qobiliyati pasaygan holatga irsiy yoki tug'ma immun tanqisligi hisoblangan surunkali granulomatoz kasalligi misol bo'ladi. OITS va saratonning ayrim turlari orttirilgan immunitet tanqisligini keltirib chiqaradi.

Chuvalchangdagi reparativ xususiyatning fiziologik va patologik jarayonlarini ko'rib chiqsak, kasallikni davolashda ta'sir darajasi yuqori ekanligini, hatto odamning ichki organlarining somatik hujayralariga ta'sir qilish orqali ham yoshartirish mumkinligini ko'rishimiz mumkin. hujayralar, to'qimalarni tiklaydi, viruslarni mag'lub qiladi va viruslar darajasini aniqlaydi. Inson tanasiga suyuqlik kiritish uchun maxsus chora-tadbirlar ishlab chiqilmoqda.

Tajriba maydonimiz Oltinsoy tuminining “Chep” va “Guliston” mahallasi bo‘lib, ozuqaga boy bo‘lgan biogumus yetishtirish bilan bir vaqtda odam kasalliklari uchun etilib qolgan kaliforniya qizil chuvalchangini ajratib olinadi, fiksatsiya qilinadi so‘ng filtratsiyadan o‘tkazilib qurutkich shkafga qo‘yiladi. qizil chuvalchang q48 soat pechda qurigandan so‘ng maxsus asbob orqali tuyiladi va un xolatiga keltiradi. Bu namuna 12 mg olinib kolbaga solinadi ustidan kerakli bo‘lgan reaktivlar qo‘shiladi va termostatga qo‘yiladi. Temostatda stirilizatsiya qillinganga gelment suyuqligi tarkibiga gelmentdan olingan qon suyuqligi qo‘shiladi va u sentrafugalanadi.

Bu namunadan olingan zardobni immunologic tekshiruvdan o‘tkaziladi va odamning immune tizimiga tasir darajasi o‘rganiladi. Bu tajriba asosi shuni ko‘rsatdiki odam kasalliklarga qarshi kurashishda 11 xil kasalliklarni oldini olishdagi zardob tayyor bo‘lganini ko‘ramiz va patologik belgilarni kuzatamiz. Bu zardob “NURZAM” virusli infeksiyon kasalliklarni oldini olishda gepatit-a gepetit-b infeksiyasini oldini olishda eng kuchli vosita hisoblanadi.

Kalliforniya qizil chuvalchangidan olingan namunadan “AZAMZAR” krem mazni laboratorik usulda tayyorlandi va teri kasalliklariga Leshmanioz, Vitsiliga, pisoriaz, allergik toshmal kasalliklarni oldini olishda ishlatiladi. Gemotologik ko‘rsatkichlar statistik malumotlarga ko‘ra 15% yuqori ekanligi isbotlandi. Inson organoizmida eritrotsitlarni hosil bo‘lishi, hujayraviylikni oshishi muntazam yuqori ekanligi ma‘lum bo‘ldi.

Xulosa: Kaliforniya qizil chuvalchangidan olingan zardob nafaqat teri hujayralarini yangilanishi, o‘shishi uchun balki immun sistemasiga ham o‘zining ijobiy tasirlarini ko‘rsatadi Antitelo hosil qiluvchi hujayralari sonining oshadi virusli kasalliklarni oldi olinadi, Buyrak usti bezining funksiyasini garmon ishlab chiqarishda aktiv ishtirok etadi. Toksinni darajasi yo‘q ma‘lum bir preparat vositalari bilan sintezlantirilgan.

References:

1. <https://eipublication.com/index.php/eijmrms/article/view/444>
2. CALIFORNIA RED WORM IN DEVELOPING SERUM PRODUCTION TECHNOLOGY AGAINST HUMAN DISEASE. INTERNATIONAL BULLETIN OF APPLIED SCIENCE AND TECHNOLOGY, 2(11), 80–82. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7336625>